

Alia lra.
t vtiq.

et tenebrarum oculi cordis: et oculum illumina-
tum cordis. Inter refrigerium castitatis: et
flamma libidinis: Inter securitatem spei: et timorem
facinorosi. Cum viderit homo: discernat se: et lauet
manus suas in sanguine ipsius: perficiat ex con-
patione: et dicat: Ergo est fructus iusto. Ergo est
deus iudicans eos in terra. Nondum in illa vi-
ta: nondum in igne eterno: nondum apud inferos: sed
in terra. Ecce dives ille adhuc induit purpu-
ra et bysso: et adhuc epulatur quotidie splendide:
nondum produxit spinas rami: nondum dixit cru-
cior in hac flamma: sed iam est mentis cecitas: iam
oculus mentis extinctus est. Si cecus oculis car-
nis ad mesam suam qualibet optimam disci-
beret: miserum eum diceret. Lecus inter panem
christi non videt: et beatus est: hoc non dicit
nisi pater cecus. Ergo est fructus iusto: quod est
deus iudicans eos in terra. Si aliquando pluri-
ores fuimus: date veniam. Exhortamur vos in
noie christi: ut hec que audistis ad fructum co-
gitetis. Quia et predicare veritatem nihil est:
si cor a lingua dissentiat. Et audire veritatem
nihil prodest: si homo non super petram edificet.
Qui edificat supra petram: ipse est qui audit
et facit: qui autem audit et non facit: edificat super
harenam: qui nec audit nec facit: nihil edifi-
cat. Sed quomodo qui edificat super ha-
renam: ruinam sibi edificat: sic ille qui non
edificat super petram: veniente fluvio: sine
domo rapitur. Non est aliud facere nisi et edi-
ficare et supra petram edificare: id est et audire
et facere. Nec aliter dicat: ut quod proedo ad ec-
clesiam: Ecce que quotidie ad ecclesiam procedunt: non
faciunt quod audiunt. Faciunt tamen ut audiant: sic
possunt facere ut audiant: et faciant. Tu autem quantum
loque es a faciendo: qui tamen fugis ab audien-
do. Sed ego inquit non edifico super harenam.
Nondum te inveniaturus est fluvis: nunquid id te non
ablaturus est: Nunquid id pluvia non necabit:
Nunquid veteri propterea non abripietur: Ergo ve-
ni et audi: sed cum audieris fac. Nam si audieris
et non feceris: edificasti quidem: sed super harenam.
Quia quod sine edificio constituti nudi su-
mus: in edificio autem supra harenam posito sub
ruina sumus: restat ut supra petram edificemur:
et quod audivimus faciamus.

Explicit Tractatus de ps. LVII

Incipit Tractatus de ps. LVIII

Sermo primus de prima parte psal.

Sicut solet scriptura psalmoz my-
steria in titulis ponere: et fronte psal-
mi sublimitate sacramenti de cora-
re: ut sciamus qui intraturi sumus: cum tamquam su-
per postem quid in agere legerimus: vel cuius

domus sit: vel qui natus sit illius patris possessor:
ita et in hoc psalmo scriptus est titulus de titu-
lo. Habet enim. In fine: ne corrumpas
ipsi David in tituli inscriptiones.
Hoc est quod dixit titulus de titulo. Que natus
est sit tituli huius inscriptio: quam corrupti ve-
tat euangelium: nobis indicat. Nam cum dominus
crucifigeret: titulus inscriptus est a pilato: et
positus rex iudeorum: tribus linguis: hebreo: gre-
co: et latina: que lingue toto orbe maxime excel-
lunt. Igitur si rex iudeorum crucifixus est: et iudei
regem suum crucifixerunt: crucifigendo eum etiam
regem gentium fecerunt: magister occiderunt. Et
quidem quantum in illis fuit perdidit christum:
sed sibi non nobis: et mortuus est ille pro nobis:
et sanguine suo redemit nos: et modo non est cor-
ruptus titulus: quia ille rex est: non solum gentium:
sed etiam ipsorum iudeorum. Quid enim? Quia con-
tradixerunt: ideo regis sui dominationem euerte-
re potuerunt: Rex est supra illos. Nam ille
rex virga ferrea gerit: qua et regit et frangit.
Ego inquit constitutus sum rex ab eo super syon mon-
tem sanctum eius: predicans preceptum eius. Dominus di-
xit ad me filius meus tu: ego hodie genui
te. Postula a me: et dabo tibi gentes here-
ditatem tuam: et possessionem tuam terminos terre.

Reges eos in virga ferrea: et tamen vas figu-
li conteret eos. Quos regit: quos conterit:
Regit obediens: conterit resistens. Ergo
ne corrumpas optime et prophetice: quoniam
quidem et illi iudei suggererunt tunc pilato et
dixerunt: Noli scribere rex iudeorum: sed scribe
quia ipse se dixit regem iudeorum: nam et iste titu-
lus inquit firmavit illum regem nobis. Et
pilatus quod scripsi scripsi: et impletum est ne
corrumpas. Nec iste solus psalmus habet huius
inscriptionem ut titulus non corrumpas: alii
psalmi sic prenotati sunt: sed tamen in omnibus pas-
sio domini pronuntiat. Ergo et hic intelligamus
domini passionem: et loquamur nobis christi caput
et corpus. Sic semper: aut prope semper audia-
mus voces christi de psalmo: ut non solum
intueamur caput illud unum mediatoris dei
et hominum: hominem christum Jesum: qui etiam
secundum divinitatem in principio verbum deus
apud deum: quod verbum caro factum est et habi-
tauit in nobis: caro ex semine abraam: ex
semine david: de maria virgine. Non er-
go illum solum qui est caput nostrum cogite-
mus quando audimus christum loqui: sed co-
gitemus christum caput et corpus: totum inte-
grum quedam virum. Nobis enim dicitur:
Vos autem estis corpus christi et mem-
bra ab apostolo paulo. Et de illo dicitur

ab eodem Aplo: qui est caput ecclesie. Si ergo ille caput: nos corp': tot' christus caput et corpus. Aliqñ eni inuenimus vba q' nō cōgruunt capiti: et nisi ea coaptaueris corpori: mutabit intellect' tuus. Rursus i uenis verba que nō apta sunt corpi: et christus tñ loquit: ibi non timendū est ne erret quisq: cito eni pgit vt capiti aptet qd' videt corpi nō cōuenire. Ipe deniq: in cruce pendēs ex psona corporis locut' est: deus de' me' respice me: qre me dereliquisti. Non eni dereliquit christū: a quo derelictus nō est. Aut vero sic ad nos venit: vt illū desereret: aut sic illū dimisit: vt ab illo discederet. S; qz hō desertus est a deo: Adam ille peccās qui cū soleret gaudere ad faciem dei: pscientia pcti deterrit' fugit a gaudio suo: et vere dereliquit illū deus: qz ipe deseruit deū. Ex quo Adā christus cū carnē accepisset: hoc ex psona ipsius carnis ait: qz vetus homo noster simul crucifixus est cū illo. Audiamus ergo qd' sequit'. Quādo misit Saul et custodiuit domū vt eū interficeret: hoc nō ad crucem dñi: sed tñ ad passionē dñi ptinet. Crucifixus eni christ' et mortuus et sepultus est. Erat ergo illa sepultura tanq' dom': ad quā custodiendā misit regnū iudeoz: qñ custodes adhibiti sunt sepulchro christi. Est quidē historia i scriptura regnoz: qñ misit Saul ad custodiendā domū vt interficeret Dauid: s; z qñtum inde sumpsit qui psalmū scripsit: tātū debemus discutere: cum titulū psalmi tractamus. Hoc nobis significare tñ voluit quia missum est ad domū vt custodiretur: et ille interficeret. Quō ergo ad hoc custodia est domus si Dauid figurabat christū vt christus interficeret: qñ i sepultura christus positus: nō est nisi in cruce interfect'. Refer hoc ergo ad corp' christi: qz interficere christum erat tollere nomen christi: ne crederet in christū: dū mendaciū pualeret custodū: qui corrupti sunt vt diceret: quia cū dormiūt: venerūt discipuli eius et abstulerūt eū. Hoc est vere christū velle interficere: nomē resurrectionis eius extinguere: vt mendaciū euāgelio pferret. S; quō illō nō effectit Saul vt interficeret Dauid: sic et hoc nō potuit regnum iudeoz efficere: vt plus valeret testimoniū custodū dormientium: q' Aploz vigilantū. Quid eni edocti sūt custodes vt diceret: Nam vobis inquit qñtū vultis pecunie: et dicite: qz cū dormitis: venerūt discipuli eius: et abstu-

lerūt est. Ecce quales testes mendaci' ptra veritatē et resurrectionē christi: inimici ei' p Saul figurati pduxerūt. Interroga infidelitatis testes dormiētes: rñdeant tibi qd' actū sit i sepulchro. Qui si dormiebāt: vñ scierūt: Si vigilabāt: fures quare nō tenuerūt: Bicat ergo qd' sequitur.

Expositio prime ptis psalmi.

Erue me de inimicis meis deus me' et ab insurgentibus super me redime me. Factū est hoc i carne christi: fiet et i nobis. Neq' eni cessant inimici nostri: diabol' et angeli ei' i surgere sup nos quotidie: et illudere velle i firmitati et fragilitati nostre: et decepnōib': suggestionib': tēptatiōib': et quibuscūq' laqueis irretire cū in terra adhuc viuimus. Sed vox nra vigilet ad deum: et clamet in mēbris christi: sub capite in celo pstituto. Erue me de inimicis meis deus meus: et ab insurgentibus super me redime me. Erue me de opantibus iniquitatem: et de viris sanguinum saluum me fac. Erant illi quidē viri sanguinū: qui iustū occiderūt in quo nullā culpā inuenerūt. Erant illi viri sanguinū: qz cū vellet alienigena lorimanibus dimittere christū: clamauerūt crucifige crucifige. Erant viri sanguinū: quib' cū iā obijceret crimē sanguinis christi: respōdēt: ppinātes posteris suis: Sanguis eius sup nos: et sup filios nros. Sed neci eius corp' exurgere viri sanguinū cessaerūt. Itā et post resurrectionē: ascēsiōnez q' christi: psecutionē passa est ecclia. Et illa quidē primo que effloruit de gente iudeoz: de q' et Apli nri fuerūt: Ibi pmo Stephanus lapidat' est: et qd' vocabat accepit: Stephan' eni corona dicit: humilif lapidatus: sed sublimiter coronat'. Betnde vere in gentib' exurrexerunt regna gentium: anteq' in eis impleretur: Adorabunt eum omnes reges terre: omnes gentes seruiēt ei qd' pdictū erat: et fremuit ipet' regni illi' aduersus testes xpi: effusus ē magn' et mlt' martyru' sāguis: q' effuso tanq' seminata seges ecclesie fertili' pullulauit: et totum mūdū sicut nūc cōspicim' occupauit. Ab his ergo viris sanguinū eruit christus: nō solū caput sed etiā corp'. A viris sanguinū eruit christus: et i eis qui fuerūt: et i eis q' sunt: et i eis q' futuri sunt: Eruit christus: et q' pcessit: et q' est: et q' vetur' est: Christ' enim est totū corp' christi: et quicūq' nūc christi amici boni: et q' ante nos: et q' post nos futuri

Alia lra.
Eripe
in.
libera

Alia lra.
Eripe
Alia lra.
salua me.

Christus enim
facit hoc
et in
libera
Alia lra.
Eripe
Alia lra.
salua me.

sunt totus christus eruit a viris sanguinus.
 Nec vacat hec vox: et a viris sanguinum saluum me fac. Quia ecce venati sunt animam meam: potuerunt tenere: potuerunt occidere: venati sunt animam meam. Et ubi est: dirupisti vincula mea: Ubi est muscula: Comminuta est et nos eruti sumus. Ubi est quod benedicimus deus: qui non dedit nos in venationem dentibus eorum: Illi quidem venati sunt: sed in manibus venantium non dimittit quod custodit israel. Quia ecce venati sunt animam meam. Irruerunt super me fortes. Non utique transiendum est ab his fortibus. Diligenter insinuandum est quod sunt fortes insurgentes. Fortes super quos: nisi super infirmos: super inualidos: super non fortes: Et laudatur tamen infirmus: et damnatur fortis. Si intelligatur quod sunt fortes: primo ipsum diabolum dominus fortis dixit: Nemo inquit potest intrare in domum fortis: et vasa eius eripere: nisi prius alligauerit fortis. Alligauit ergo fortis vinculis dominationis sue: et vasa eius abripuit: ac vasa sua fecit. Erant enim omnes iniqui vasa diaboli: qui credentes facti sunt vasa christi: quibus Apostolus dicit: Fuistis enim aliquando tenebre: nunc autem lux in domino: qui notas facit diuitias suas in vasa misericordie. Possunt ergo isti fortes intelligi. Sed sunt et in hominibus quidam fortes reprehensibili et digne abili fortitudine: qui presumunt quidem: sed de temporalis felicitate. Non vobis videtur fuisse fortis diues iste: qui nunc ex euangelio recitatus est: quoniam successit ei regio in opulencia fructuum. Perturbatus silium recoditionis inuenit: ut destructis veteribus apothecis: nouas construeret aptiores: easque completis: aie sue diceret: Habes multa bona anima: epulare: iocundare: faciare. Qualem fortis vides: Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum: sed sperauit in multitudine diuitiarum suarum. Vide quod fortis sit: et pualuit inquit in vanitate sua. Sunt et alij fortes non de diuitijs: non de viribus corporis: non de aliqua in tempore precellenti potentia dignitatis: sed presumetes de iusticia sua. Hoc genus fortium cauendum: metuendum: auersandum: non imitandum. presumetius inquit non de corpore: non de opibus: non de genere: non de honore. Omnia enim ista que non videat temporalia: fluxa: caduca: volatica: sed presumetium de iusticia sua. Talis fortitudo impediuit iudeos: ne per foramen acus intrarent. Cum enim de se presumunt quod iusti sint: et tanquam sani sibi vident: medicinam recusauerunt: et ipsum medicum necauerunt. Tales ergo

fortes non infirmos: non venit vocare qui dixit: Non est opus sanis medicus: sed male habentibus: Non veni vocare iustos: sed peccatores in penitentiam. Isti erant fortes qui insultabant discipulis christi: quia magister eorum ad infirmos intrabat: et conuabat cum infirmis. Quare inquit: Magister vester cum publicanis et peccatoribus manducat: et fortes quibus opus medicus non est. Fortitudo ista non sanata est: sed insanie. Nam et freneticum nihil fortius: valentiores sunt sanis: sed quanto maiores vires: tanto mors vicinior. Quertat ergo deus ab imitatione nostra fortes istos. Timendum est enim ne eos quisque velit imitari. Doctor autem humilitatis: princeps nostre infirmitatis: ad hoc descendens ut viam doceret et via fieret: maxime suam humilitatem nobis commendare dignatus est: et ideo a seruo baptizari non dedignatus est: ut nos doceret profiteri peccata nostra: et infirmari ut fortes simus: habere potius. Apoli voce dicens: Quoniam infirmus tunc potes sum. Quod ergo noluit esse fortis: Isti autem qui fortes esse voluerunt: id est qui de sua virtute presumere voluerunt tanquam iusti: offenderunt in lapide offensionis: et hedus visus est eis agnus: et quod veluti hedum occiderunt ab agno: redimmi non meruerunt. Ipsi sunt ergo fortes qui irruerunt super christum commendantes iusticiam suam. Audite fortes istos. Cum quidam hierosolymite diceret: nulli ab eis ad apprehendendum christum: et non audentes apprehendere: quia quoniam voluit tunc apprehensus esse: quod ut fortes erant. Quare ergo inquit: non enim potuistis apprehendere: Et responderunt: Nemo unquam hominum sic locutus est sic ille. Et illi fortes. Numquid aliquis phariseorum in illum credidit: aut aliquis scribarum: nisi populus iste nesciens legem: Preposuerunt se turbe infirme ad medicum currenti. Tamen nisi quia ipsi fortes erant: et fortitudine sua quod est grauius: omnem etiam turbam in se traduxerunt: et medicum omnem occiderunt: Et ille eo quod occisus est: de sanguine suo medicamentum fecit egrotis. Irruerunt super me fortes. Hos maxime fortes aduertite: et videte vtrum de vlla re presumendum sit homini: quoniam nec de iusticia presumendum est. Nam videte vbi iaceant presumetes de diuitijs: de viribus corporis: de nobilitate generis: de dignitate seculi. Si quisque de ipsa iusticia tanquam de sua presumpserit cadit. Irruerunt super me fortes. Ex illis fortibus fuit ille vires suas iactans: gratias tibi ago: quia non sum sicut ceteri homines iusti: raptos: adulteri: sicut et publicanus

E

Alia lra. t ceperunt.

Alia lra. t in.

iste. Jeiuo bis i sabbato: decimas do omniū q̄cūq̄ possideo. Tūc fortē iactantem vires suas: p̄tra virū lōge stātē infirmū attende: et p̄ ipsam humilitatem p̄inquātē. **Publican⁹** autē inq̄t de longinquo stabat: et nec oculos suos audebat in celū leuare: sed p̄cutiebat pect⁹ suū dicēs: **Be⁹** pp̄tin⁹ esto mihi peccatori. **Amen** dico vobis: de scēdit iustificat⁹ publican⁹ ille magis q̄ ille pharise⁹. **Et vide iusticiā:** quia omnis q̄ se exaltat humiliabit: et q̄ se humiliat exaltabitur. Irruerūt isti fortes: id est superbi: qui ignorantes dei iusticiā: et suā iusticiā volentes cōstituere: iusticie dei sūt subiecti. **Quid** deinde? **Neq̄ iniquitas mea neq̄ peccatū meū dñe:** Irruerunt q̄dem fortes de iusticia sua p̄sumētes: irruerunt: s̄ peccatū in me nō iuenerūt. **Nā** vtiq̄ illi fortes: id ē veluti iusti: q̄re possēt p̄seq̄ christū nisi q̄si peccatōre: s̄ tñ illi viderint q̄ fortes sunt imanitate febr̄l: nō firmitate sanitatis. **Viderint** illi q̄ fortes sint: et tāq̄ iusti p̄tra uniuersū se uerūt. **Sed** tñ neq̄ iniquitas mea neq̄ peccatū meū dñe. **Sine iniquitate cucurri et dirigebas.** Illi q̄ fortes currentē me seq̄ nō potuerūt: iō peccatōre putauerūt: q̄ vestigia mea nō viderūt. **Sine iniquitate cucurri et dirigebas.** **Exurge in occursum mihi et vide:** **Deo** dñe sine iniquitate cucurri et dirigebas: exurge in occursum mihi: et vide. **Quid** em̄? **Si** nō occurrat vidē nō potes: **Tāq̄** si ābulares viā: et de lōginquo ab aliq̄ cognosci nō posses: clamares ad eū et dicēs: **Occurre** mihi et vide quē ad modū ambulē. **Nā** q̄n de longinq̄ me attēdis: gressū meū videre nō potes. **Ira** ne et de⁹ nisi occurreret non videret: q̄ sine iniquitate iste dirigebat: et q̄ sine peccato curiebat: **Accipe** q̄dē et h̄ possum⁹: exurge in occursum mihi: **adiuuā** me. **Qd̄** autē adādidit et vide: itelligēdū ē: fac videri qd̄ curro: fac videri qd̄ dirigo: ex illa figura q̄ et illud dictū est ad **Abraā:** **Nūc** cognoui qd̄ times deū. **Be⁹** dic: nūc cognoui. **Enī:** nisi q̄ nūc te feci cognoscere: **Ignotus** em̄ sibi quisq̄ est an̄ interrogatione tēptatiōis. **Sicut** se **Petr⁹** p̄sumēdo ignorabat: et negādo didicit quales vires haberet: in sua ipsa titubatione intellexit falso sese p̄sumpsisse: fleuit et flendo meruit: fructuose nosse qd̄ fuit: et esse qd̄ nō fuit. **Ergo** p̄batus **Abraā:** factus est cognitus sibi: et dictū est a deo: **Nūc** cognoui: hoc est: nūc te feci cognoscere. **Quomō** letus dies q̄ letos facit: et

tristis amaritudo qd̄ cōtristat gustantē: sic videns deus videre faciēs. **Exurge** q̄ inq̄t in occursum mihi et vide. **Quid** est et vide? **Adiuuā** me: id est in illis vt videāt cursus meū sequāt me: nō eis videat̄ prauū eē qd̄ rectū est: nō eis videat̄ distortū eē qd̄ tenet regulā veritat̄. **Qm̄** sine iniquitate cucurri et dirigebas. **Exurge** in occursum mihi et vide. **Aliquid** etiā me dicere admonet in hoc loco capitis ipsius nostri sublimitas: qm̄ infirmat⁹ ē vsq̄ ad mortē: et assumpsit infirmitatis carnē: vt pullos hierusalē colligeret sub alas suas: tāq̄ gallina infirmata cū puul. **Nō** em̄ i aliq̄ h̄ aue aliq̄ sperimus: eay etiā q̄ nidificāt ante oculos nostros: sic parietū passerēs: sicut hirūdines tanq̄ annue n̄re hospites: sicut ciconie: sic alie atq̄ alie aues que an̄ oculos nostros nidificāt: et ouis insidūt: pullos alit: sicut ipse colūbe q̄s quotidie videm⁹: aliquam quē infirmari cū puulis nō agnouim⁹: nō asperimus: nō vidim⁹: **Ballina** quō h̄ habet: **Certe** notā rem dico: q̄ in spectu n̄ro quotidie vsatur: quō raucescit vox: sit hispidus totū corpus: deponunt̄ ale: laxant̄ plume: et vides circa pullos nescio qd̄ egrotū: et ea est materna caritas q̄ inuenit̄ infirmitas. **Quare** ergo dñs nisi p̄pter hoc gallina esse voluit in sancta scriptura dicens: **Hierusalē hierusalē** quotiens volui cōgregare filios tuos tanq̄ gallina pullos suos sub alas et noluit: **Congregauit** autē omnes gentes tanq̄ gallina pullos suos: qui infirmatus est p̄pter nos accipiens carnē a nobis: id est a genere hūano: crucifixus: cōtēptus: alapis cesus: flagellatus: ligno suspensus: lancea vulneratus. **Ergo** materne infirmitatis est: nō amisse maiestāt. **Cū** q̄ talis esset christ⁹: et ideo p̄temptus: et ideo lapis offensionis et petra scandali: iō multi offenderūt in eū. **Cū** tal⁹ ē eēt christ⁹ et tñ carnē sine peccato suscepisset: fact⁹ est particeps nostre infirmitatis nō iniquitatis: vt ex eo qd̄ nobiscū cōmunicauit infirmitatē: solueret nostrā iniquitatē. **Ideo** sine iniquitate cucurri et dirigebas. **Quid** ergo: **Secundū** id qd̄ deus est nō est agnoscendus: et illud solū in eo p̄siderādū est: qd̄ p̄pter nos fact⁹ est: non illud qd̄ nos fecit. **Plane** etiā illud cōsiderādū est: q̄ magnū pietatis indicū est: nosse q̄s p̄ te: quid sustinuit. **Nō** quicūq̄ puus p̄ te magno: s̄ p̄ te infirmo ille sumus quid: **Factus** puulus: hūiliauit se: factus obediēs vsq̄ ad

illa lra.
t dicit.

illa lra.
t meū.

mortē. Quis iste se hūiliauit fact⁹ obediēs vsq; ad mortē: Quis: Sup̄ audi: Qui cū i forma dei esset: nō rapinā est esse arbitrat⁹ se equalē deo. Ergo equalis deo: semetipm exinanuit formā serui accipiēs: in similitu dinē hoīm factus: et habitu inuētus vt ho mo: et ita exinanuit: vt assumeret quod nō erat: nō vt amitteret qd erat. Quō ḡ exina nuiuit: Quia tibi talis apparuit: qz tibi dig nitatē quā apud patrē habet nō demōstra uit: qz tibi nūc obtulit infirmitatē: seruauit purgato postea claritatem. Ille ḡ patri eq̄ lis: talis ē factus: et tñ in ipa infirmitate ag noscēdus est: et si nō visioe: sed fide: vt qd videre nōdū possum⁹: saltem credamus: et credēdo qd nō videm⁹: etiā videre mereamur. Merito postea q̄ resurrexit ait Ma rie magdalene cui dignat⁹ ē p̄mit⁹ apparē: Noli me tangē: nōdū em̄ ascēdi ad patrē. Quid ē hoc: Paulopost eū mulieres teti gerunt: nā redētes a monumēto obuiā si bi factū adorauerūt: et pedes ei⁹ tenuerūt: discipuli etiā cicatrices palpauerūt. Quid est ergo: Noli me tangere: nōdū em̄ ascēdi ad patrem: nisi noli qd vides hoc solū me credere: ne et hic remaneat aspectus tuus: q̄si tactus tu⁹. Hūilis em̄ tibi videor: non dū ascēdi ad patrē: vsi et ad vos descēdi: et inde nō recessi: nōdū illuc ascēdi: quādo vos nō deserui. Veni nō recedens: ascen di non deserens. Sed quid est qd ascendit ad patrē: Quādo nobis innotescet equa lis patri. Nos em̄ ascendimus p̄ficiendo: vt hoc videre: vt hoc intelligere: vt hoc vt cūq; capere valeam⁹. Iō ḡ distulit tactū: nō abstulit: nō repulit: nō negauit. Non dū inq̄t ascēdi ad patres. A summo celo egressio ei⁹: dicit ali⁹ psalm⁹: Et occursum eius vsq; ad summū celi. Summ⁹ celi: id ē summū in omnib⁹ spiritualib⁹ pater est: in de excursus eius: et occursum vsq; ad sum mū celi. Occurrit vsq; ad summū. Summū nō dicitur nisi d̄ equali. Beniq; cū aliqua inequalia cōparem⁹: et aliqd breue ad ali quid magnū applicam⁹ videre quātuz ad quantū sit: si inaequale inuenerim⁹ ita sole mus loq̄ nō occurrit: si autēz equale sit oc currit. Ergo occursum ei⁹ vsq; ad summū celi: qz equalis ē patri. Talē se volebat in notescere fidelibus suis: qui dixerat: Noli me tāgere: hoc volebat p̄stari a patre fide libus suis: qui dicebat: Exurge in occur sū mibi et vide: innotesce qz tibi eq̄lis sum et vide. Quid ē vide: Fac videri qz tibi eq̄lis

sum. Qdū mibi Philipp⁹ dicit: Ostēde nobis patrē et sufficit nobis: qdū ego di cam: Tāto tpe vobiscū sum: et patrē nō no stis: Philippe qui me videt: videt et patrē. Nō credis qz ego in patre et pater in me ē: Et adhuc forte nō credit eq̄lem: exurge in occursum mibi et vide. Fac me videre: fac te videri: fac notā hominibus equalitatē no strā: nō putēt iudei se hominē crucifixisse. Quis in eo nō crucifixū sit: nisi iquātū hō erat: tñ si cognouert quē crucifixē. Si. n. cognouissent: nūq; dñm gl̄ie crucifixissēt. Hūc dñm glorie vt nouerint fideles mei. Exurge in occursum mibi et vide. Et tu dñe deus v̄tutū deus israel. Tu de⁹ israel qui nō putaris nisi de⁹ israel solus: q nō putaris nisi de⁹ vni⁹ gentis q te colit: cū omnes gentes idola colant. Tu de⁹ israel. Intēde ad visitandū omnes gē tes: Impleatur illa p̄phetia in qua Esai as ex persona tua alloquit ecclesiā tuā san ctam: ciuitatē tuā sterilem illam: cui⁹ multi filij deserte magis q̄ eius q̄ habet virū. Ei quippe dictū est: Letare sterilis que nō pa ris: erūpe et exclama que nō partur: quia multi filij deserte magis q̄ ei⁹ q̄ habet virū: magi q̄ gentis iudee que habet virū: que accepit legem: magis q̄ ei⁹ gētis q̄ habuit euidentem regem. Nā tu⁹ rex latet: et plu res tibi filij sunt ex occulto sp̄so. Ergo ei dicitur: multi filij deserte magis q̄ ei⁹ que habet virū. Beinde adiungit p̄beta: Bi lata locū tabernaculi tui: et aulas tuas p̄fi ge: non est qd p̄cas: extende longius funi culos tuos: et palos validos p̄stue etiam atq; etiā in dexteram atq; sinistrā. In dex tera tene bonos: in sinistra tene malos: do nec veniat ventilabz: posside tamē omnes gentes. Inuitentur ad nuptias boni et ma li: impleatur nuptie recumbentū: seruoꝝ est inuitare: dñi separare. Etiā atq; etiā in dextram atq; sinistrā extende. Semen em̄ tuū hereditabit gentes: et ciuitates que de serte erant inhabitab. Deserte a deo: deser te a p̄betis: deserte ab apostolis: deserte ab euāgelio: plene demonijs. Ciuitates q̄ deserte erant inhabitab: nō est qd metu as. Preualebis em̄ nec erubescas qd de testabil fuer. Ergo qz isurrexerit sup te for tes: ne erubescas qñ ḡ nomē christianū le ges ferebant: qñ ignominia et blasphemā erat eē christianū: Nec erubescas qd dete stabilis fueris. Confusionē em̄ in perpetu um obliuisceris: ignominie viduitatis tue

Alia lra.
† omnibus.

nō eris memor: quā ego sum dominus qui facio te. Dominus nomē est ei: et qui eruit te: ipse dominus deus israel vniuerse terre vocabitur. *Et tu domine deo virtutū: deo israel intende ad visitandū omnes gētes. Intēde inq̄ ad visitandū omnes gentes.* Non miserearis omnīū qui operantur iniquitates. *Hic plane terruit. Quē non terreat: Quis ad suā conscientiam rediens nō cōtremiscat: Que etiā sibi conscia est pietatis: mix nisi aliquid scia sit etiā iniquitatis. Quicūq̄ em̄ peccatus facit et iniquitates facit. Si em̄ iniquitates obseruauerit domine: dñe quis sustinebit: Et tñ verū est nec frustra dictū nec vacare oīno potest aut poterit: non miserearis omnīū qui operantur iniquitatē. Sed ecce misertus est Pauli: qui p̄mo saulus operabatur iniquitates. Quid em̄ fecit boni unde promereretur deū: Nōne sanctos eius ad mortem attraherat: Nōne epistolas a p̄ncipibus sacerdotū ferebat: vtybicūq̄ christianos inuenisset ad penā rapet: Nōne id agēs eo tēdēs: cedēs: spirās et anhelans: sicut de illo scriptura testatur: de celo vocatus est voce blimi detectus: erectus: excecatus: illuminatus: occisus: viuificatus: p̄ditus: redditus. Quo merito: Nihil nos dicam⁹ ip̄m pot⁹ audiam⁹. Qui p̄us sui inq̄t blasphemus et persecutor et iniuriosus: sed misericordiā consecutus sum. Certe nō miserearī omnīū qui operantur iniquitatē. Hoc duobus modis intelligi p̄t: Siue qz omnino nulla peccata impunita relinquit deus: Siue quod est quedā iniquitas: quā q̄ operatur: oīno eorum deus nō misereatur. Secūdū istos duos modos breuiter quātum t̄pis sufficit aliquid loquamur caritati vestre. Iniquitas omnis parua magna ve sit puniatur: necesse est: aut ab ipso homine penitēte: aut a deo vindicante. Nam et quē penitet: punit seipsum. Ergo fratres puniam⁹ nostra peccata si querim⁹ misericordiā dei. Non p̄t deus misereri omnīū oprantū iniquitatē q̄si blandiēs peccatū: aut nō eradicās peccata: prozsus aut punitis aut punit. *His non puniat: Punit tu. Nā illud fecisti qd̄ impunitū eē nō possit: Ita te puniat pot⁹: vt facias qd̄ in illo psalmo scriptū ē: P̄ueniam⁹ faciē ei⁹ in p̄fessione. Quid ē p̄ueniam⁹ faciē ei⁹ in p̄fessione: Anteq̄ ipse attēdat vt puniat: tu p̄ueni p̄fitendo et punit. Nō ille inueniat qd̄ puniat: qz cū tu punitis iniquitatē: facis eq̄-**

tatē: et iō tui miserebitur de⁹: qz iaz te opantē equitatē inuenit de⁹. Quid est opantē equitatē: Quia hoc in te odisti: qd̄ odit ille: vt incipias placere deo: dñi hoc in te punitis: qd̄ displicet deo. Nā nō p̄t impunitū relinq̄re peccatū: qz verū ē: Nō miserearis oīm qui opantur iniquitatē. Sed videamus iā aliū modū: quo hec snia possit intelligi. Est quedā iniquitas: quā q̄ opatur nō p̄t fieri vt misereat ei⁹ deus. Queritis forte q̄ nā illa sit: ipsa est defensio pctōz. Quā q̄sq̄ defendit peccata sua: magnā iniquitatem opatur: hoc defendit: qd̄ de⁹ odit. Et vide te: q̄ p̄ferse: q̄ inq̄: Si qd̄ boni fecerit: sibi vult imputari: si quid mali: deo. Nā hoc modo defendunt hoīes peccata sua ex dei persona: qd̄ peius est. Quid est hoc: Nemo est qui audeat dicere bonū est adulterium: bonū ē homicidiū: bona fraus: bonū periuriū: nullus prozsus hominū: naz qui illa etiā faciunt: clamant qm̄ patiunt. Omnino ergo nō inuenies animā tam peruersam: tam extorē a societate generis humani: et a participatiōe cōis sanguis ex Adā cui videatur bonū esse adulterium sicut dixi fraus: rapina: periuriū. Sed quō ea defendit: Si de⁹ noluisset: nō id fecissem. Quid vis faciam fato meo: Jam queris qd̄ sit factum. Curris ad stellas: queris quis fecerit et ordinauit stellas. Deus ē. Ergo ad hoc pctm̄ tuū defendis: vt deū accuses. Ideo excusat re⁹: vt culpetur iudex. Prozsus tale iniquitatē operantū: nō misereat deus. Nō miserearis omnīū qui opantur iniquitatē. Persequere inquit peccata eozū: punit: cōpunge: cōuerte illos ante se qui se ponunt post se: et erubescāt de se vt gaudeant de te. Nō miserearis eīm qui opantur iniquitatē. *Couertent ad vesp̄rā: Nescio q̄s dicit quondā opatores iniquitatē et quōdā tenebras p̄uerti ad vesp̄rā: Quid est ad vesp̄rā: P̄ca. Quid ē ad vesp̄rā. Seru⁹. Postea qd̄ ē: Ad vesp̄rā. An. n. debuerāt q̄ crucifigerēt christū medicū agnosce. Quare iam eo crucifixo: resurgēte: in celū ascēdente: postea q̄ misit sp̄m̄ suū sanctus quo repleti sūt illi q̄ in vna domo crāt et ceperūt loq̄ linguis oīm gentiū: expauerunt crucifixores christi: cōpuncti de p̄fessione sua: p̄siliū salutis ab ap̄st̄is petiuerūt: audierūt: Agite penitentiā et baptizet vniūsq̄sq̄ vīm in noīe dñi n̄ri Iesu christi: et dimittetur vobis pctā vestra. Post occisū christū post effusū sanguinē christi dimittunt p̄ctā*

vestra. Ille sic voluit mori: vt sanguine suo enā effusores ei⁹ sanguinis redimeret. Fudisti seuiētes: bibite p̄fitentes. Merito cōuertent ad vesperaz. Et fame patient vt canes. Canes vt gētes iudei dixerūt: tā q̄ imūdos. Nā inde et ip̄e dñs cū p̄ eū clamaret chananea q̄dā mulier nō iudea: ad filiā curandā p̄uere volēs ei⁹ miscōdiaz: ille oīa p̄uidens: oīa sciēs: sed fidē ei⁹ ostēdere volēs: distulit bñficiū et eā suspendit. Et quō distulit: Nō sū inq̄t missus: nisi ad oues q̄ pierūt dom⁹ isrl. Israel oues: gētes q̄d: Nō est bonū panē sūmē filioꝝ: et mitte re canibus. Bētes ḡ canes appellauit p̄p̄ imūdiā. Quid aut̄ illa mulier esuriēs: h̄ magis nō repulit: Suscepit hūiliter puiciū: et meruit bñficiū. Neq̄ em̄ cōuiciū illud dicendū erat q̄d a dño dictū erat. Seruus si aliqd tale dño dicat puiciū est. Bonus aut̄ cū tale aliqd seruo dicat: dignatio potius dici pōt. Ita inq̄t dñe: Quid ē ita: Verū dicis: p̄sus verum dicis: canis ego sū. ḡ et canes edūt de micis q̄ cadūt de mensa dñoz suozū. Et p̄tinuo dñs: O mulier magna ē fides tua. Jā dudū canis nō mulier. Cū iā mulier: q̄ pauloante canis: Cōfitendo hūiliter: nō repellēdo q̄d a dño dictū erat. Ergo gentes canes: et iō esuriētes. Bonū ē et iudeis vt agnoscat̄ se peccatores: et licet ad vesperā cōuertant̄: et fame patient vt canes. Nā male saturatus erat ille q̄ dicebat: Ieiuno bis i sabbato. Ille aut̄ publican⁹ canis erat fame patientis: et inde bñficiū dñi esuriebat: q̄ dicebat: Propitius esto mihi pctōri. Cōuertatur ḡ et illi ad vesperā: et fame patient vt canes: desiderēt gratiā dei: intelligāt se pctōres. Fortes illi fiāt infirmi: diuites illi fiāt pauperes: iusti illi agnoscat̄ se pctōres: leones illi canes fiāt. Cōuertant̄ ad vesperā: et fame patient vt canes. Et circuibunt ciuitatē. Quā ciuitatē: Nūdū istum: quē q̄busdā locis vocat scriptura ciuitatē circūstātie: id est q̄ nō in oībus gentib⁹ vñ diq̄ circūfuderat mūdus vñā gentē iudeoz: vbi talia gerebāt: et appellabat ciuitas circūstātie. Istā ciuitatē circuibūt illi iaz canes facti esurientes. Quare circuibūt: Euāgelizando. Saulus ex lupo canis factus ē ad vesperā: id ē sero p̄uersus: de micis dñi sui in grā ei⁹ cucurrit: et circuiuit ciuitatē. Ecce ipsi loq̄nt̄ in ore suo: et gladius in labijs eoz: Jam ille gladi⁹ bis acutus. de q̄ Ap̄ls dicit: Et gladiū

sp̄s q̄d est verbū dei. Quare bis acutus: Quare: nisi q̄ ex vtroq̄ testamēto ferēs: Hoc gladio mactabant̄: de quib⁹ dicebat Petro: Macta et manduca. Et gladi⁹ in labijs eoz. Qm̄ quis audiuit. Loq̄tur in ore suo quis audiuit: id ē stomachabūtur aduersus pigros ad fidē: q̄ pauloante et ipsi credere nolebāt: tediū de nō credētib⁹ patiūtur. Et vere fratres p̄tingit. Cū des hoīem pigrū anteq̄ sit christian⁹: clamas ad illū q̄tidie: vix p̄uertit: cōuertatur etiā: vult oēs eē christianos: et mirat̄ quia nōdū sunt. Excidit illi qm̄ ad vesperā conuersus ē: sed q̄ fact⁹ ē esuriēs sicut canis: habet etiā i labijs gladiū: dicit: Quis audiuit: Quid ē q̄s audiuit: Quis credidit auditui nostro: et brachiū dñi cui reuelatū ē: Qm̄ quis audiuit: Nō credūt iudei: et cōuersi sūt ad gētes et annūciauerūt. Iudei nō credebēt: et tñ p̄ credētes iudeos euāgelii circuibat ciuitatē: et dicebāt: Qm̄ quis audiuit. Et tu dūe deridebis eos: Quis audiuit: Nōs gētes christiane future sūt: et vos dicitis q̄s audiuit: Quid ē de ridebis eos. Pro nihilo habebis omnes gētes. Nihil an̄ te erit: q̄ facillimuz erit vt credāt in te oēs gentes. Fortitudinem meā ad te custodiā: Illi enim fortes ideo ceciderūt: q̄ fortitudinē suam ad te nō custodierunt: id est illi qui sup me insurrexerūt et irruerūt: de se p̄sumperunt. Ego aut̄ fortitudinē meā ad te custodiaz: q̄ si recedo cado: si accedo fortior fio. Cū dete eī q̄d ē fratres in aīa hūana. Nō habet ex se lumen: nō habet ex se vires. Totū aut̄ q̄d pulchrū est in aīa virt⁹ et sapia est: h̄ nec sapit sibi: nec valet sibi: nec ip̄a sibi lux est: nec ipsa sibi virt⁹ ē. Est q̄dā origo fontis virtutis: est quedā radix sapie: est q̄daz vt ita dicā: si hoc dicēdū est regio incōmutabilis veritatis. Ab hac aīa recedēs tenebras: accedēs illuminat̄. Accedite ad eū et illuminamini: q̄ recedēdo tenebramini. Ergo fortitudinē meā ad te custodiā. Nō ad te recedā: nō de me p̄sumā. Fortitudinem meā ad te custodiā. Quia de⁹ susceptoz meus es: Ubi em̄ erā et vbi sū: Cū de me suscepisti: Quas iniquitates meas dimisisti: Ubi iacebā: Quo erect⁹ sū: Ergo h̄ meminisse debeo q̄d in alio psalmo dicit: Qm̄ pater me⁹ et mater mea dereliquerūt me: dñs aut̄ assūpsit me. Fortitudinē meam ad te custodiā: q̄ de⁹ susceptoz me⁹ es. De⁹ me⁹ miscōdia eius p̄uenit me.

Alia lra
t ad nihilū de-
dit eos.

Alia lra.
t nō habet

Alia lra.
t nō habet

Ecce quid est fortitudinē meā ad te custo-
diā: Be me oīno nībil psumā. Quid. n. at
tuli boni: ut mei misereris: vt me iustifica-
res: Quid in me iuenisti: nisi sola peccata:
Quā nībil aliud nisi natura quā creasti: ce-
tera mea mala q̄ deleuisti. Nō ego por ad
te exurrexi: sed tu ad me excitādū venisti.
Nā misericōdia eius pueniet me. Anteq̄ ali-
quid boni ego faciā: misericōdia eius pueniet
me. Quid hic respōdebit infelix **Delagi**?

Alia lra.
† Be^o ostendit
mibi sup inimic
cos meos.

**Be^o me^o demōstrauit mibi in
inimicis meis:** Quid ait: Quantā cir-
ca me exhibuerit misericōdiam: i inimic^{is} meis
mibi demōstrauit. Relictis cōparet se col-
lectus: et repulsis electus: cōparet se vasis
ire vas misericōdie: et videat qz ex vna massa
fecit deus: aliud vas in honorē: aliud in cō-
tumeliā. Quid ē demōstrauit mibi i inimic^{is}
meis: Si enī de^o volens ostēdere irā et de-
mōstrare potentiā suā: attulit in multa pa-
tiētia vasa ire: que pfecta sūt in pditione:
Et ppter quid hoc? Ut notas faceret diui-
tias suas in vasa misericōdie. Si ḡ vasa ire at-
tulit: in quib^{us} notas faceret diuitias suas
in vasa misericōdie: rectissime dictū ē: Miseri-
cordia eius pueniet me. **Beus me^o demō-
strauit mibi i inimicis meis:** id ē quātū cir-
ca me habuit misericōdiam: in illis mibi demō-
strauit circa quos nō habuit. Nisi enī debi-
tor suspendat: min^{us} agit grās cui debitum
relaxat. **Be^o me^o demōstrauit mibi i inimi-
cis meis.** **Be^o ipis aut inimic^{is} qd: Ne^o oc-
cideris eos: neq̄ obliuiscant^{ur} legi-
s tue.** Rogat p inimic^{is} suis: implet p-
ceptū. Quid est: ne miserearis omnū qui
opantur iniquitate: et ne occideris eos ne
obliuiscant legi tue: Quō nō misereat om-
nū qui operātur iniquitate: et quō nō occi-
dat eos ne obliuiscant legis tue? Sed hic
de inimicis suis dixit. Quid ḡ: Inimici ei
us equitate opantur: Sed q̄ ei iūmicantur
equitate opant^{ur}. Ergo ipsi iniquitate nō ope-
rāt^{ur}: Sed qz ipse equitate opatur: Porro q̄
equitate opatur: pfecto iniquitate ab ini-
micis patit^{ur}: restat vt qui iusto iūmicant in-
iquitate opentur. Vñ ḡ paulo supius: non
miserearis oīm qui operātur iniquitate: et
nūc de inimicis suis ne occideris eos: ne
q̄ obliuiscantur legis tue. Nō ergo misere-
aris eorū: vt occidas peccata eorū: ne occi-
das eos quorū pctā occidis. Quid ē autē
occidi: Obliuisci legi dñi: Ipa ē va mors
in pfundū ire peccati. Pōt qdē et hoc de
iudeis intelligi. Quid de iudeis: Ne occi-

Alia lra.
† occidas.
† ipsi mei.

deris eos neq̄ obliuiscant legis tue. Istos
inimicos meos ipsos q̄ me occiderūt: noli
tu occidere: maneat gēs iudeorū. Certe vi-
cta est a romanis: certe deleta ciuitas eorū:
nō admittunt ad ciuitatē suam iudei: et nō
iudei sunt. Nā oēs iste puincie a romanis
subugate sunt. Quisnā cognoscat gentes
in impio romāo: Que qdē erāt q̄ oēs ro-
mani facti sunt: et oēs romani dicunt. Iu-
dei tñ manēt cū signo: nec sic victi sunt vt
a victoribus absorberent. Nō sine causa:
Layn ille ē qui cū fratres occidisset: posuit
in eo de^o signū ne quis eū occideret. Hoc
est signū qd̄ habent iudei. Tenēt oīno reli-
quias legis sue: circūciduntur: sabbata ob-
seruāt: pascha imolāt: azyma cōmedunt.
Sunt ḡ iudei: nō sunt occisi: necessarij sūt
credētib^{us} gentib^{us}. Quare hoc? Ut demō-
stret nobis in inimicis nostris misericōdiaz su-
am. **Be^o me^o demōstrauit mibi i inimic^{is}
meis.** In ramis supbie p̄cisus inserto muse-
ricordiā suā demōstrat oleastro. Ecce vbi
iacent qui supbi erant: ecce vbi insertus es
qui tūc iacebas: et tu noli supbire ne p̄cidi
merearis. **Be^o me^o ne occideris eos: ne q̄
obliuiscant legi tue.** **Disperge^{re} eos in
virtute tua:** Jam factū est p oēs gētes:
dispersi sūt iudei testes iniquitatis sue et veri-
tatis nostre. Ipsi habēt codices: de quib^{us}
pphetat^{ur} est christ^{us}: et nos tenem^{us} christū.
Et si forte q̄ aliq̄s paganus dubitauerit:
cū ei dixerimus p̄phetas de christo: quaz
evidentiā obstupescit: et admirās putau-
erit a nobis eē p̄scriptas: de codicib^{us} iudeo-
rū pbamus: qz hoc tāto añ pdictū est. Vñ
dete quē admodū de inimic^{is} nostris alios
p̄fidimus inimicos. Disperge eos in v̄tute
tua: tolle illis virtutē: tolle illis fortitudinē
eorū. **Et^o deduce eos p̄tor meus
dñe.** **Delicta oris eorū^o sermo-
nes labiorū eorū: et cōphendant in
superbia sua.** **Et^o ex maledicto et
medacio annūciabunt^{ur} p̄sumatio-
nes in ira p̄sumatiois et nō erunt.**
Obscura sūt et timeo ne nō isinuēb^{is} bñ. Iā
iā audiēdo fatigati est. Itaqz si placet ca-
ritati v̄re: q̄ restant in crastinū differamus.
Adiuuabit dñs: vt vob debitū p̄soluam^{us}:
Quia d̄ illo mag^{is}: q̄ de nob p̄mittim^{us}.

Alia lra.
† illos

Alia lra.
† deponē.
† delictū.
† sermonē.
† ipsorū.
† de recreatōe
† in p̄sumatōe.

Sermo sc̄os: d̄ sc̄da pte eiusdē psalmi.
H Esternus sermo p̄tractus debito-
rē me in hodiernū reliquit. Quia
ḡ dñs voluit: reddēdi tempus ad-
uenit. Qz vero sumus nos deuoti re debi-

tores: tã debetis esse auidi exactores: hoc est vt qđ ille donat z nos reddim⁹. Ille. n. domin⁹: nos serui sum⁹: sic accipiat⁹ vt sit fruct⁹ in auditiõẽ vestra de vita v^{ra}. Culus em̃ ager fructũ nõ reddẽs z ingratus: agricolẽ p frugib⁹ spinas afferens: nõ horreum sed ignẽ qrit. Bñs aut̃ deus noster sicut eũ videtis hãc terrã visitare imbab⁹ solemnib⁹: ita cor nostruz verbo suo tanq̃ agrũ suũ visitare dignatur: z de corde nro fruct⁹ querit: qz nouit z qđ ibi semiet z quãtũ pluatur. Et qz reuera nihil sine illo sum⁹: qz et añq̃ essem⁹ nihil eram⁹: z qđq̃s iaz hõ est: z sine illo esse voluerit: nihil aliud q̃ homo pctõr erit: verũq̃ est qđ hic dictuz est: Fortitudinẽ meã ad te custodiã: qm̃ quicqđ possumus nisi apud illũ z ad illũ seruemus: recedẽdo amittim⁹: vigilare debet sp̃ mēs nostra: nõ ab illo recedere: s̃ z si lõge erat magl̃ magisq̃ p̃pinquare z accedere: nõ gressu pedũ: nõ subuectiõẽ vehiculõz: nõ celeritate animalũ: nõ elatõẽ pennaz: s̃ puritate affectuũ z pbabilitate sanctorũ mior. Glideam⁹ qđ restat de hoc psalmo. In b̃ em̃ dimiseram⁹ cũ cepisset de inimicis suis loqui dicẽs deo: Ne occiderẽ eos neq̃ obliuiscãt legis tue. Quis eos inimicos suos eẽ dixerit: rogauit tñ deũ ne occiderẽtur z obliuiscerẽt legẽ ipsius. Nõ tñ tenere legẽ: id est nõ obliuisci legis: iam pfectio ẽ z qđ securitas de p̃mio: z nulla sollicitudo de supplicio. Sunt em̃ q̃ tenẽt legẽ memoria z nõ implent vita: qui vò implẽt vita nõ possunt nõ tenere memoria. Ergo q̃ morib⁹ p̃cepta dei facit: z quodãmõ vidẽdo sp̃ in corde suo ne deleat: agit qđ tenet: viuẽdoq̃ se cõmemorat qđ ei i corde sit scriptũ de lege dei: ipse fructuose tenet legẽ dei: ipse nõ inimic⁹ deputabit. Nã ecce inimici iudei q̃s videt significare psalmus iste: legẽ dei tenent: z iõ de illis dictũ ẽ: Ne occiderẽ eos: neq̃ obliuiscãt legis tue: vt gens iudeoz maneret: z ea manẽte cresceret multitudo christianoz. p̃der oēs gẽtes manent certe: z iudei sũt: nec desinẽt esse qđ erãt: id est gẽs ista nõ ita cessit i iura romanoz vt amiserit formã iudeoz: sed ita h̃dita romanis ẽ: vt etiã leges suas teneat: q̃ leges sũt dei. S̃z qđ i illis factũ est: Becimatis mētã z ciminũ: z reliquistis q̃ grauiora sũt legis: misericordiam z iudiciũ: liquãtes culicẽ: camelũ aut̃ glutietes. Hoc eis domin⁹ dicẽ: z reuera ita sunt. Tenent legẽ: tenẽt p̃phas: legũt oia: cantãt oia: lucẽ p̃lx

ta: nõ ibi videt qui ẽ christ⁹ Iesus. Nõ solũ eũ nũc nõ videt cũ sedet in celo: sed nec tũ cyderũt qm̃ inf illos hũilis ambulabat: z facti sunt rei fundẽdo sanguinẽ ei⁹: s̃ non oēs. Hoc z hodie cõmedam⁹ caritati v^{re}: nõ oēs: qz multi eoz cõuerfi ad eũ quẽ occiderũt: z in eũ credẽdo veniã z de effusione ipsius sanguinis meruerũt: exẽplũq̃ pbuerũt hoibus q̃ nõ debeãt diffidere dimitti sibi qualecũq̃ pctm̃: qm̃ z interfectio christi dimissa est p̃sistentib⁹. Inde ẽ dictũ est: qz de⁹ susceptoz me⁹ es: deus me⁹ misericordia ei⁹ pueniet me: hoc ẽ añ oia merita mea bona pueniet me misericordia ipsius: z si nihil in me boni iuenerit: ipse me fac bonũ: z ipse iustificat p̃uersum: z ipse admonet vt p̃uertat auersus. Deus me⁹ inq̃t: iterũ demõstrauit mihi inimic⁹ meis: id ẽ quãtum me diligit: quãtũq̃ mihi largiat de bonitate sua ex cõpatõẽ inimicõz meoz mihi oĩdĩt: qz cũ sint ex vna massa vasa ire z vasa misericordie: p vasa ire discũt vasa misericordie qm̃ tũ illis deus largiat boni. Et deinde ne occideris eos neq̃ obliuiscãt legẽ tue. Hoc dictũ est de iudeis. Sed quis illis facies? Disperge eos in v^{rtute} tua: Dñe de illis qz tu fortis es: nõ ipsi q̃ de v^{rtute} sua p̃sumẽdo veritatẽ tuã nõ cognouerũt: nõ quales ipsi fortes sũt: de quib⁹ dictũ ẽ: Irruerũt in me fortes: sed q̃lis tu fortis ad dispergendũ eos. Et deduc eos p̃tector meus dñe. Id est sic eos dispge vt nõ eos deseras. Ne qm̃ obliuiscãt legẽ tue: z in eo ipso me p̃tegas: vt de ipsoz dispõsione habeã testimoniũ misericordie tue. Et seq̃tur. Belicta oris eoz sermonẽ labioz eoz: Quo p̃iungit: q̃ p̃nectit ista snia: Belicta inq̃t oris eoz sermonẽ labiorũ eozũ. Sequẽtia nõ ita p̃nectunt: vt doceant nos quo p̃iungat ista sentẽtia. Belicta inquit oris eoz sermonẽ labiorũ eozũ: z cõprehẽdãt in supbia sua: Et ex maledicto z mendacio annũciabunt p̃sumatões in ira p̃sumatiõis: z nõ erũt. Hoc obscurũ etiã heri dixeram⁹: z iõ ad recẽtiores mentes v^{ras} expositionẽ distuleram⁹. Nũc itaq̃ qm̃ nõdũ fatigati estĩ ad audiendũ: erigite corda vestra vt adiuuetis me intẽtõẽ: ne forte in obscuritate z pplexitate aliquãtũ sermo nr̃ nõ sufficiat intẽtioni v^{re}: z debetis aliqđ a vobis offerre: vt qđ nos dicẽdo nõ impleuerim⁹ intelligẽdo suppleatis. Sic ẽ posita est ista sentẽtia in medio: vt q̃ iungatur nõ facile videam⁹. Belicta oris

eorum sermonem labiorum eorum. Recurramus ergo ad superiora: quam cum dixerat: Ne occideris eos neque obliuiscam legem tuam: quos tamen dixerat inimicos: adiunxit duos versiculos: disperge eos in virtute tua: et deduc eos protectorem meo domino: et continuo intulit: delicta oris eorum sermonem labiorum eorum: hoc est: illum occide: non ipso. Non ergo occideris eos: neque obliuiscam legem tuam: sed est quod in illis occidas: ut impleas quod supra dictum est: Non miserear omnem qui operatur iniquitatem. Disperge ergo illos et deduc eos: id est noli deserere cum dispergis: quia non deserendo habes quod in illis agas cum ipso non occidis. Quid ergo occides? Delicta oris eorum: sermonem labiorum ipsorum. Quid in illis occides? Crucifige crucifige quod clamauerunt: non qui clamauerunt. Illi enim christum delere: interimere: perdere voluerunt: Tu autem resuscitando christum quem perdere voluerunt: occidis delicta oris eorum sermones labiorum eorum: quippe quem perdendum clamauerunt vivere expauescant: et quem in terra contempserunt: in celo adorari ab omnibus gentibus admirentur: sic occidant delicta oris eorum et sermones labiorum eorum. Et comprehendantur in superbia sua. Quid est comprehendantur in superbia sua? Quia frustra iruerunt fortes: et quasi cessit illis ut aliquid sibi fecisse viderentur: et preualuerunt domino. Potuerunt hominem crucifigere: potuit infirmitas preualere et virtus occidi: et visi sibi sunt aliquid velut fortes: velut potentes: velut preualescentes: velut leo paratus ad predam: velut tauri pingues: sicut eos alio loco commemorat: Tauri pingues obsederunt me. Quid autem fecerunt in christum? Non vitam sed mortem occiderunt. Extincta quippe morte in moriente: et resurgente vita de morte in vivente: et ipse se resuscitauit: quia erat in illo et quod mori non potuit: quid fecerunt? Audi quid fecerunt: soluerunt templum. Quid vero ipse fecit? Triduo resuscitauit illud. Per hoc ergo occisa sunt delicta oris eorum: et sermo labiorum eorum. Et quid iam factum est illis qui peruersi sunt? Et comprehenduntur in superbia sua. Victus est enim illis: quia ille quem occiderunt resurrexit. Crediderunt enim resurrexisse: quia viderunt eum in celo positum: misisse spiritum sanctum inde: et eos qui in illis crediderunt impleuisse: et inueniunt se et nihil dantes et nihil fecisse: factus eorum in irritum venit: peccatum remansit. Quia ergo factum euacuatum est: peccatum autem mansit super facientes: comprehensi sunt in superbia sua: viderunt se sub iniquitate sua. Restabat ergo

ut confiterentur peccatum: et ille ignosceret qui peccantibus cesserat: et mortem suam donaret occisus a mortuis et viuificans mortuos. Compreheni sunt ergo in superbia sua. Et ex maledicto et mendacio annuntiabuntur consummationes in ira consummationis et non erunt. Et hoc difficile intelligitur: quo iugatur: non erit. Quid non erit? Videamus ergo superiorum textum. Cum comprehensi fuerint in superbia sua annuntiabunt ex maledicto et mendacio consummationes. Que sunt consummationes? Perfectiones. Consumari enim profici est. Aliud est consumari: aliud consumi. Consumi ut sic finit ut perficiatur: consumitur quod sic finitur ut non sit. Superbia non permittit homini profici: nihil sic impedit perfectionem. Intendat quippe caritas vestra paululum ad id quod dico: et videte malum nimis: molestum nimis cauendum. Quale malum putatis? Quidiu exaggerem quid mali sit in superbia? Diabolus inde solum puniendus est. Certe princeps est omnium peccatorum: certe seductor est ad peccandum: Non ei imputabitur adulterium: non vinolentia: non fornicatio: non rapina rerum alienarum: sola superbia lapsus est. Et quoniam superbie comes est inuidentia: fieri non potest ut superbus non inuideat: ex hoc vitio quod superbiam necessario sequitur. Lapsus etiam inuidit stanti: et dedit operam seducere hominem: ne illo leuaretur unde ille detectus est. et ideo satagit vera persuadere peccata: quia talem iudicem habemus ubi obijcere falsa non possit. Nam si apud hominem iudicem ageretur causa nostra quem posset fallere criminationibus falsis: non multum ageret ut peccarem: quia iudicem fallendo et innocentem posset opprimere: et circumuentos ad se traducere et secum condemnari facere. Nunc vero quia scit talem iudicem qui falli non possit: et quia scit eum iustas personas accipere non posse: tales ei reos querit producere quos necesse sit ut dantur quia iustus est. Bat itaque opera ut peccemus sola inuidentia: que inuidentia necesse est ut comitetur superbia. Hoc ergo malum superbia est impediens perfectionem. Factat ergo se quisque de diuitiis: iacet de pulchritudine et de viribus corporis: ista certe omnia mortalia sunt. Ridendi sunt qui se de mortalibus iactant a quibus rebus plerumque aut viuam deserunt: aut mortui eas necesse est ut deserant. Illud est vitium capitale: quod cum quisque bene profecerit: superbia temptatur ut perdat totum quod

proficit. Beniqs omnia vitia in malefac-
tis timenda sunt: superbia in bñfactis pl^o
metuēda est. Non itaq; mirum: quia sic ē
humilis apostolus vt dicat: Quando in-
firmor tunc fortis sum. Nā hoc vitio ne et
ipse temptaretur: quale sibi medicamentū
dicit appositū contra tumorem a medico q̄
sciret quid curaret: Ne magnitudine inqt
reuelationū extollar: datus est mihi stimu-
lus carnis mee: angelus sathane qui me co-
laphizet: ppter quod ter dñm rogavi: et di-
xit mihi: sufficit tibi gratia mea: nam virt^o
in infirmitate perficitur. Videte que sunt
cōsummationes. Apostolus doctor genti-
um: pater fidelium per euangeliz acceptit
stimulū carnis a quo colaphizaret. Quis
vestrum hoc dicere auderet: nisi ille confi-
teri nō erubesceret: Si enī dixerimus hoc
non passum fuisse Paulū: cū ei quasi de-
ferimus mendacē facimus. Sed quia ve-
rar est: et verū dixit: oportet vt credam^o da-
tū illi eē angelū sathane: ne magnitudine
reuelationū extolleretur. Ecce q̄ timen-
dus est serpens superbie. Quid itaq; fac-
tū est istis: In peccato suo cōprehensi sūt:
quia christū occiderūt: et de ipsa magnitu-
dine peccati plus humiliati sūt: et maiore
humilitate erigi meruerūt. Hoc est cōpre-
hendantur in supbia sua: et ex maledicto et
mendacio annūciabuntur cōsummationes:
id est eo magis perficient: quia in maledi-
cto et mēdacio deprehensi sunt. Superbia
quippe eos non permittebat perfici: faci-
nus abstulit superbiā per eorum confessi-
onem: indulgentia deleuit facinus per dei
miserationē. Et ex maledicto et mendacio
annūciate sūt cōsumatōes: id ē dictū ē hōi:
vidisti qd sis: sēstisti qd sis: errasti: excecā-
es: peccasti et lapsus es: aq̄uisi infirmitatē
tuam: supplica medico: noli te videri san^o.
Ubi est frensis tua: Ecce medicū occidi-
sti: quē occidendo perdere nō potuisti: ta-
men quantū ad te pertinuit: occidisti. Ex
maledicto et mendacio annūciabūtur con-
summationes. Fecisti quod ad maledictū
pertinebat o iudei: maledictus enī omnis
q̄ pendet in ligno. Crucifixi christū: tāq̄
maledictū putastis. Adde maledicto mē-
daciū. Custodes ad sepulchrū posuistis:
vt mentirentur pecuniā dedistis: ecce chri-
stus resurrexit. Ubi est maledictum cruci
quod fecistis: Ubi mendacium custodum
quos corrupistis: Et ex maledicto et men-
dacio annūciabuntur consummationes.

in ira cōsummationis et non erunt. Quid
est in ira cōsummationis annūciabūtur
cōsummationes: Est ira consummationis:
et est ira consumptionis. Nam omnis vin-
dicta dei ira dicitur: sed aliquādo ad hoc
vindicat deus: vt perficiat. aliquando ad
h̄ vindicat: vt dānet. Quō ad h̄ vindicat
vt perficiat: Flagellat omnē filiū quem re-
cipit. Quomō ad hoc vindicat vt dānet:
Quando posuerit impios ad sinistrā: et di-
xerit eis: Ite in ignem eternū: qui paratus
est diabolo et āgelis eius. Illa ira cōsumma-
tionis est: nō cōsummationis. Annūciabun-
tur autē cōsummationes in ira cōsumma-
tionis: id est predicabi^t ab apostolis: quia
vbi abundauit peccatū: superabundauit
gratia. Et pertinuit ad humiliatōis medi-
cinā infirmitas hominis. Hoc cogitantes
illi et inuenientes atq; cōfiteutes iniquita-
tes suas nō erunt. Quid nō erunt: In su-
perbia sua. Supra enī dixerat: cōprehēdā-
tur i supbia sua: et ex maledicto et mēdacio
annūciabūt cōsumatōes i ira cōsumatōis: et
non erunt: vtiq; in superbia in qua cōpre-
hensi sunt. Et scient quia deus do-
minabitur Jacob: et finium terre.
Antea enī iusti sibi videbantur: q̄ gens
iudea legē acceperat: q̄ dei p̄cepta serua-
uerat. Demōstrat illis quia nō seruauit:
cū in ipsis dei p̄ceptis christū non intel-
lerit: quia cecitas ex parte in israel facta ē.
Vident et ipsi iudei: quia nō debent gētes
p̄temnere: quos quasi canes et peccatores
putabant. Quomō enī pariter inuenti sūt
in iniquitate: pariter puenient ad salutē. Nō
solum iudeis inquit Apostolus: verū etiā
et gentibus. Ideo enim lapidem quez re-
probauerunt edificantes: hic factus est in
caput anguli: vt duos iungeret in se. An-
gulus enī duos parietes copulat. Iudei
excelsi et magni sibi videbantur: gentes tā-
q̄ infirmi: tanq̄ peccatores: tanq̄ demo-
num serui: tanq̄ idolorum adoratores: et
tamē in vtrisque iniquitas erat. Demōstrati
sunt et iudei peccatores: quia nō est qui fa-
ciat bonū: non est vsq; ad vnum. Beposu-
erunt superbiā: et non inuiderunt saluti gē-
tium: quia parē suam et illorum infirmita-
tem cognouerunt: et in angulari lapide co-
pulati simul dominū adorauerūt. Et sciēt
quia deus dñabitur Jacob et finium terre.
Nō tantū iudeorū dñatur: s̄ et finium terre:
quod non scirent si adhuc in supbia sua es-
sent. In supbia autē sua eēt si adhuc sibi

iusti viderent. Et aut sibi iusti non viderent annunciate sunt illis ex maledicto: et mendacio presumptiones in ira presumptionis: quia comprehensi fuerunt in superbia sua ex maledicto quod fecerunt quoniam christum occiderunt. Ecce quod fecit dominus noster Iesus christus: mortuus est in ter manus iudeorum: et redemit multitudinem gentium: ac fusus est sanguis: ac profuit: si conuersis omnibus profuit: quia et illi quem occiderunt agnouerunt: et ab illo ipsius interfectionis et delicti sui magnum veniam meruerunt. Quid ergo et de ipsis: Quid supra: **Conuertentur ad vespeream:** Id est et si sero: id est post interfectionem domini nostri. **Conuertentur ad vespeream. Et fame patientur ut canes:** Sicut ut canes: non ut oues aut vituli: ut canes: ut greges: ut peccatores: quia et ipsi cognouerunt peccatum suum qui sibi iusti videbant. **De quibus dictum est in alio psalmo: Postea accelerauerunt:** hoc dictum est hic ad vespeream. **Ma ibi sic est: Multiplicate sunt infirmitates eorum: postea accelerauerunt. Tunc accelerauerunt postea: Quia multiplicatae sunt infirmitates eorum. Ma si sibi adhuc sani viderent nunquam acceleraret. Quod ergo ibi dictum est: Multiplicate sunt infirmitates eorum: hoc dictum est hic: **Comprehendantur in superbia sua: et ex maledicto et mendacio annunciantur consummationes in ira consummationis. Et quod ibi dictum est: Postea accelerauerunt: hoc dictum est hic: Et non erunt in superbia sua. Et scient quia deus dominabitur Jacob: et finem terre: et conuertentur ad vespeream. Bonus est ergo humilari peccatore: et nemo est insanabilior eo quam sibi sanus videtur. Et circumbunt ciuitatem. Jaz et hesternum die exposuimus ciuitatem: id est circumstante ciuitate. Des greges. **Dispergetur ut edat:** Id est ut lucent alios ut in corpus suum transformant credentes. **Si autem non satiabuntur: et murmurabunt. Quia et superius murmur eorum dixerat: dicentium quoniam quis audiuit: Et tu domine inquit deridebis eos dicentes: Quis audiuit: Quare: Quia per nihil habebis omnes gentes. Sic et hic. Si autem non satiabuntur et murmurabunt. Concludat psalmus: **Uidet angulum exultate iam de utroque pariete gaudete. Superbiebant iudei humiliati sunt: desperabant greges: erecte sunt. Veniant ad angulum: ibi conueniant: ibi concurrant: ibi pacis osculum inueniant. Be diuerso veniant: sed in aduersum non veniant: illi de circumfusione: isti de proputio. Longe erant parietes si ante ad angulum veniret. In angulo autem tenentur se: et tota iam ecclesia ex utroque pariete quod********

Alia lra.
† Ipsi dispergetur
ad māducādū.
† vero si fuerit
saturati.

dicat: **Ego autem cantabo potentiam tuam: et exultabo mane misericordiam tuam.** **Adane transactis temptationibus: mane cum nox huius seculi transierit: mane quoniam iam latronum insidias: et diaboli et angelorum eius non expauescimus: mane quoniam iam non ad lucernam prophetie ambulamus: sed ipsum dei verbum tanquam solē contemplamur. Et exultabo mane misericordiam tuam.** **Ad merito in alio psalmo dicit: Adane astabo tibi et contemplabor. Ad merito et ipsius domini resurrectio diluculo fuit: ut impleteret quod dictum est in alio psalmo: **Desperare demorabitur fletus: et in matutino exultatio. Ad vespeream quippe discipuli mortuum planxerunt dominum nostrum Iesum christum: diluculo exurgente exultauerunt. Exultabo mane misericordiam tuam. Quia factus es susceptor meus: et refugium meum in die tribulationis mee. Adiutor meus tibi psallam: quia tu deus susceptor meus es. Quid eram nisi ibuenires: Quis desperat eram nisi curares: Ubi iacebam nisi aduenires: Certe ingenti vulnere periclitabar: si illud vulnus meum medicum omnipotentem requirebat. Omnipotenti medico nihil est insanabile: non renunciat alicui: opus est ut tu curari velis: opus est ut manus eius non refugias. Sed et si nolis curari vulnus tuum: admonet ut cureris: et auersum reuocat: et refugietem quodammodo ad se redire compellit et attrahit. In omnibus implet quod dictum est: **Misericordia eius perueniet me. Cogitate quod dictum est: Preueniet me. Si aliquid tuum primum attulisti: et ex tuo aliquid bono: primo dei misericordiam meruisti: si te peruenit. Quis autem vel intelligis: quia peruenit es: nisi intelligas quod ait Apollus: **Quid enim habes quod non accepisti: Si autem accepisti quid gloriaris quasi si accepisti: Hoc est: Misericordia eius perueniet me. Beneque attendes omnia bona quicquid habere possumus: siue in natura: siue in instituto: siue in ipsa peruersatione: in fide: in spe: in caritate: in bonis moribus: in iusticia: in timore dei: totum si esse nisi ex illius donis ita conclusit. **Beatus meus misericordia mea. Non inuenit impletus bonis dei: quid appellaret deum suum nisi misericordiam suam. O nomen sub quo nemini desperandum est. Deus meus inquit misericordia mea. Quid est misericordia mea: Si dicas: salus mea: intelligo quia dat salutem. Si dicas: refugium meum: intelligo quia confugis ad eum. Si dicas: fortitudo mea: intelligo quia dat tibi fortitudinem. Misericordia mea quid est: **Lotum quicquid sum: de misericordia tua est. Sed permerui te: inuocando te. Ut enim: quid se************

Alia lra
† fortitudinē.

Alia lra
† non habet.

ci: Ut essem q̄ te inuocarē: q̄d egi: Si enim egi aliqd̄ vt essem: iā erā anteq̄ essez. Porro si oīno nihil erā anteq̄ essem: nihil te p̄merui vt eēm. Fecisti vt eēm: z tu nō fecisti vt bon⁹ essem: Bedisti mihi vt sim: z potu it mihi ali⁹ dare vt bonus sim: Si tu mihi dedisti vt sim: z alius mihi dedit vt bonus sim melior est ille qui mihi dedit vt bonus sim: q̄ ille qui mihi dedit vt sim. Porro qz te nemo melior: nemo te potētior: nemo te in misericōdia largior: a q̄ accepi vt essem: ab illo accepi vt bonus essem. Deus me⁹ misericordia mea.

Explicit Tract. de ps. LVIII.

Incipit Tract. de ps. LIX.

Titulus psalmi hui⁹ aliq̄ntū plix⁹ est: sed n̄ terreat: qz psalm⁹ breuis est. Tanq̄ q̄ aliquātulū plixiores psalmū audierimus sic intēdam⁹: Qm̄ in noīe christi nutritis z nutriēdis loq̄mur in ecclesia dei: nec alienis a sapore istarū lfarū a quib⁹ mūdus alien⁹ est: nō q̄si rudia vob̄ ista sp̄ esse debēt. Si em̄ ea q̄ sepiissime audistis: cū iocūditate in ore cogitatiois ruminasti: nec obliuioe tanq̄ in vētre sepelisti: eadē ip̄a recordatio v̄sa z memoria multū nos poterit adiuuare: ne multū loq̄mur ad enodāda q̄si rudib⁹ ea q̄ iā vos nosse nouim⁹. Lerte illud meminim⁹ sepe vos audisse qd̄ dicim⁹: vix ē vt i psalmis iuenias voces nisi christi z eccleie: aut christi tm̄: aut eccleie tm̄: qd̄ vtiq̄ ex pte z nos sum⁹. Ac p̄ b̄ q̄i voces v̄sas agnoscim⁹: sine affectu agnoscere nō possum⁹: z tātomaḡ delectamur: q̄to in idē vos eē sentim⁹. Baud rex vn⁹ hō fuit: sed nō vnū hoīem figurauit: q̄i scz figurauit eccliam ex multis p̄stantē: distentā vsq̄ ad fines terre. Qm̄ aut vnū hoīem figurauit: illū figurauit q̄ est mediator dei z hoīni: hō christ⁹ Iesus. In hoc q̄ psalmo: vel poti⁹ in hui⁹ psalmi titulo: dicunt qdā victoriosa Baud: qd̄ fortit fecerit debellādo quosdā inimicos: z eos tributarios faciēdo: q̄i post mortē Saulis p̄secutorē sui regnū ill⁹ accepit manifestū in isrl. Nam z anq̄ p̄secutionē pateret rex erat: h̄ deo tm̄ notus erat. Postea q̄ iam manifestato regno: z euidenter atq̄ eminēter accepto debellauit eos q̄ in hoc titulo cōmemorant: z natus est psalmi titulus ita. In fine his q̄ imutabunt: in tituli inscriptione: ip̄i Baud in doctrinā: cū succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam Sobal: z p̄uertit Joab: z p̄cussit Edo

in valle salinarū duodecim milia. Legimus hec in libro regnorum: istos oēs q̄s noīauit debellatos esse a Baud: id est mesopotamiā: syriā: z syriā Sobal: a ioab Edo. Facta sunt ista: z quēadmodū facta sūt: ita ibi p̄scripta sunt: ita legunt: legat q̄ vult. Verūtū sicut solet p̄pheticus spirit⁹ in psalmoz titulis recedere aliquātulū ab exp̄sione rerū gestaz: z aliqd̄ dicere qd̄ in historia nō inueniat: z hinc poti⁹ admone re: nō p̄pter rerū coḡscendas res gestas eē h̄mōi titulos inscriptos: sed p̄pter futura p̄ figurāda: sicut dictū ē qz corā Abimelech mutauit vultū suū: z dimisit eū: z abiit: cū indicet sc̄ptura regnorū hoc eū non fecisse corā Abimelech: sed corā Achis rege: ita z in hoc titulo inuenimus aliquid q̄ cōmo ueamur ad aliqd̄. Itaq̄ in illa narratione bellozū fortūq̄ factorū regis Baud: vbi hi oēs q̄s cōmemorauimus debellati sunt eū aliquid succēdisse nō legim⁹. Hic autē maxime hoc positū est qd̄ ibi nō est sc̄ptū: qz succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam Sobal. Itā q̄ incipiam⁹ fm̄ rex futurarūz significationes ista discutere: z opacitates ymbrarū in lucē vbi euocare. In finez qd̄ sit nostis. Finis em̄ legis christ⁹ est. Eos q̄ imutabunt nosti. Qui em̄: nisi q̄ a veteri vita in nouā trāseunt: Absit em̄ vt hic culpā da imutatio intelligat: nō quō imutat⁹ est Adā a iusticia ad iniquitatē: a delicijs ad laborē: sed quō mutant illi quib⁹ dictū ē: Fuistis em̄ aliq̄i tenebre: nunc aut lux in dño. Immutant aut isti in tituli inscriptione. Hostis tituli inscriptionē: Titulus infixus ē sup̄ crucē dñi scriptus: Hic ē rex iudeozū. Mutant in hui⁹ tituli inscriptionē q̄ in regnuz christi trāseūt a regno diaboli. Bene mutant in huius tituli inscriptionē. Mutant aut sicut sequit in doctrinā. Cū em̄ dixisset pro his qui imutabuntur in tituli inscriptionē: addidit ip̄i Baud in doctrinā: id ē mutant nō sibi: sed ip̄i Baud: z mutant i doctrinā. Nō em̄ ita rex christ⁹ q̄si seculo regnatur⁹: cū apte dixerit: Regnū meū nō est de hoc mūdo. Ergo in eius doctrinā trāseam⁹: si volumus in p̄scriptionē tituli cōmutari: nō nob̄ h̄ ipsi Baud: vt qui viuūt iā nō sibi viuāt: sed ei qui pro ipsis mortu⁹ est z resurrexit. Qm̄ q̄ nos mutaret christ⁹: nisi fecisset qd̄ dixerat: Ignēz veni mittere in mūdū: Si ergo christ⁹ venit mittere in mūdū ignē: vtiq̄ salubrit atq̄ vtiliter: nō quomō missur⁹ est mūdū in ig-